

KOMENTARZ

Nr 3, 9 stycznia 2020 © PISM

Redakcja: Sławomir Dębski • Patrycja Sasnal • Rafał Tarnogórski

Sebastian Płóciennik • Justyna Szczudlik • Daniel Szeligowski • Jolanta Szymańska
Marcin Terlikowski • Karol Wasilewski • Szymon Zaręba • Tomasz Żornaczuk

Powstanie rządu lewicowej koalicji w Hiszpanii

Maciej Pawłowski

7 stycznia parlament Hiszpanii poparł utworzenie rządu Hiszpańskiej Socjalistycznej Partii Robotniczej (PSOE) i lewicowego Unidas Podemos (UP) na czele z Pedro Sánchezem. Tym samym działający od 10 miesięcy rząd tymczasowy przestaje funkcjonować, a władzę przejmuje pierwszy od 1939 r. gabinet koalicyjny. Jednak realizacja jego programu będzie uzależniona od poparcia partii separatystycznych, co osłabi pozycję rządu w polityce krajowej i europejskiej.

Jaka jest struktura rządu?

Jego skład zostanie ogłoszony po 12 stycznia. Wiadomo, że wicepremierami będą Nadia Calviño (gospodarka) i Carmen Calvo (relacje z parlamentem) z PSOE oraz lider UP Pablo Iglesias (sprawy społeczne). Będzie on też prawdopodobnie nadzorował politykę migracyjną, co może skutkować jej liberalizacją. Może też oznaczać udzielanie azylu byłym funkcjonariuszom popieranym przez UP reżimów latynoamerykańskich: [Evo Moralesa w Boliwii](#) i [Nicolása Maduro w Wenezueli](#). UP obejmie też cztery ministerstwa wydzielone z dotychczasowych resortów: pracy, równości, uniwersytetów i spraw konsumenckich. Ministrowie w rządzie PSOE, w tym Margarita Robles kierująca ministerstwem spraw zagranicznych od czasu [powołania Josepa Borrelli](#) na szefa unijnej dyplomacji, najpewniej zachowają swoje stanowiska.

Kto poparł rząd i za jaką cenę?

Wobec braku uzyskania większości bezwzględnej w pierwszym głosowaniu, które miało miejsce 5 stycznia, po dwóch dniach odbyło się kolejne głosowanie wymagające jedynie większości zwykłej. Rząd Sáncheza poparło 158 deputowanych z PSOE, UP, Más País i 9 z partii regionalnych, które w zamian uzyskały obietnice m.in. zwiększenia kompetencji regionalnych Wspólnot Autonomicznych i częściową spłatę ich długów. Kluczowe dla powstania rządu okazało się wstrzymanie się od głosu 18 deputowanych separatystycznych z Katalońskiej Lewicy Republikańskiej (ERC) i baskijskiego EH Bildu. Wcześniej PSOE zobowiązało się do uznania Katalończyków i Basków za mniejszości narodowe oraz powołania tzw. [okrągłego stołu](#) ds. rozwiązywania konfliktu między rządem centralnym i katalońskim na tle dążeń niepodległościowych w regionie.

Jaki jest program koalicji?

Rząd planuje reformę kodeksu pracy, podwyżkę płacy minimalnej, zwiększenie nakładów na służbę zdrowia i zwolnienie osób najuboższych z opłat za media. W programie są też dekarbonizacja gospodarki, subsydiowanie pojazdów elektrycznych, wdrożenie technologii 5G i rozwój sztucznej inteligencji. Dochody państwa mają wzrosnąć m.in. w wyniku wprowadzenia podatku cyfrowego i od transakcji finansowych oraz eliminacji wyłudzeń podatków. Interesy ekonomiczne Hiszpanii mają być realizowane poprzez ustanowienie unijnej płacy minimalnej i ubezpieczenia od bezrobocia oraz harmonizację fiskalną w UE. Rząd opowiada się

też za ustanowieniem [solidarnościowego mechanizmu podziału migrantów](#) między państwa członkowskie i za całkowitym zniesieniem zasady jednomyślności w podejmowaniu decyzji w UE.

Jakie wyzwania czekają nowy rząd?

Najważniejszymi wyzwaniami dla rządu będą utrzymanie poparcia większości parlamentarnej i deeskalacja konfliktu w Katalonii. Dążenia separatystyczne w tym regionie są odrzucane przez większość Hiszpanów. Jednak wobec liczącej 165 deputowanych opozycji rząd potrzebuje wsparcia ERC do wygrywania głosowań. Jednym z pierwszych ustępstw wobec separatystów będzie najprawdopodobniej ułaskawienie lidera ERC Oriola Junquerasa, którego uwolnienie zalecił Trybunał Sprawiedliwości UE. Jednocześnie spełnienie obietnic wobec wyborców i sojuszników parlamentarnych będzie skutkowało zwiększeniem deficytu budżetowego, co uniemożliwi rządowi realizację zaleceń Komisji Europejskiej w zakresie dyscypliny budżetowej i osłabi jego pozycję przy negocjowaniu podziału środków z budżetu UE.

Co powstanie rządu w Hiszpanii oznacza dla Polski?

Propozycje rządu dotyczące ustanowienia unijnej płacy minimalnej, ubezpieczenia od bezrobocia i harmonizacji fiskalnej w UE są sprzeczne z interesami polskich firm. Polska i Hiszpania mają rozbieżne stanowiska w zakresie tempa dekarbonizacji swoich gospodarek i konkurują ze sobą w kwestii podziału funduszy UE. Rząd RP jest przeciwny zniesieniu zasady jednomyślności obowiązującej obecnie przy podejmowaniu decyzji dotyczących polityki zagranicznej, budżetu UE i wprowadzania podatków na poziomie unijnym. Powierzenie UP nadzoru nad polityką migracyjną może zwiększyć rozbieżności w tej sprawie między Polską i Hiszpanią, a udzielanie azylu antyamerykańskim politykom – osłabić relacje Hiszpanii z USA. Obszarami współpracy polsko-hiszpańskiej mogą być rozwój elektromobilności i walka z oszustwami podatkowymi.